

II SKYRIUS. „VISI VISADA KĄ NORS VEIKIA. O AŠ?”

Pasakojimo veikėjai, jų darbai, poelgiai
Veiksmo žodžių reikšmė

Ar supranta teksto turinį: kas ką veikia.

Ar išmoko rasti tekste veiksmo žodžius ir juos tiksliai nurašyti.

Perskaityk ištrauką iš Aldonos Liobytės pasakos „Kiškelis Baltkakliukas“. Atlik užduotis.

Kiškelio Baltkakliuko svajonės

Kiškiai laimingi savo trobelėse. Kiškienės verpia, audžia, mezga. Kiškiai pančius veja. Laikraščius skaito ir šnekučiuojasi, kad sulaukė gero gyvenimo. Nieko nebebijo. Dirba kiekvienas savo darbą.

Vaikučiai į mokyklėlę vaikščioja. Parėję namo, pamokas ruošia. Paskui žaidžia. Linksmai krykštauja. Mažiausieji sėdi greta savo mamyčių. Ir tik baisių pasakų klauso apie lapę Ruduodegę, apie vilką Pilką, apie vanagą Kumpasnapį. Ratelis dūzgia ligi išnaktų. Lietus barbena į langus. Ir vis skamba aidi mamytės balsas...

A. Liobytė. Kiškelis Baltkakliukas. V.: Žara, 2005. P. 16, 18

① 1. Ar tiesa, kad kiškienės pančius veja?

taip ne

② 2. Ar tiesa, kad kiškių vaikučiai į mokyklėlę vaikščioja?

taip ne

③ 3. Ar tiesa, kad Baltkakliukas svajoja apie kiškius, kurie yra laimingi savo trobelėse?

taip ne

④ 4. Kas yra pagrindiniai šio pasakojimo veikėjai?

kiškiai, kiškienės ir jų vaikučiai
 lapė Ruduodegė, vilkas Pilkus ir vanagas Kumpasnapis

⑤ 5. Išrašyk iš teksto dešimt veiksmo žodžių.

⑥ 6. Nurašyk pasakojimo veikėjų vardus.

⑦ 7. Parašyk pasakos autorės vardą ir pavardę.

⑧ 8. Atpasakok savais žodžiais, ką veikė kiškienės, kiškiai ir kiškučiai.

Teksto nuotaika

Dabartij reiškiantys veiksmo žodžiai. Žodžių, kurie atsako į klausimą **ką veikia?**, rašyba

Ar pajaučia dainos nuotaiką, ar supranta, kas veikia (veikėjai). Ar geba atidžiai skaityti: įsidėmi varto jamus veiksmo žodžius, palyginimus.

Ar randa tekste dabartij reiškiančius žodžius, ar pramoko taisyklingai juos parašyti.

I variantas

Perskaityk lietuvių dainą. Atlik užduotis.

Ko vėjai pučia

Ko vėjai pučia,
Ko medžiai ūžia,
Ko skamba staklelės
Naujoj seklyčioj¹?

Ne vėjai pučia,
Ne medžiai ūžia,
Ne skamba staklelės
Naujoj seklyčioj.

Tik gailiai verkia
Sena močiutė
Jauniausią dukrelę
Šalin² leisdama.

Močiute motinėle. Sud. V. Juodpusis. V.: Muzika, 1993. P. 46

¹ Seklyčia – valstiečių namo kambarys svečiams. ² Šalin – svetur.

① 1. Ar tiesa, kad dainos nuotaika liūdna?

taip ne

② 2. Iš dainos išrink žodžius, kurie atsako į klausimą **ką veikia?**

③ 3. Paaiškink žodžių *puošia*, *ūžia*, *verkia* rašybą.

④ 4. Parašyk teksto žodį, kuris atsako į klausimą **ką?** Ką reikia žinoti rašant šį žodį?

⑤ 5. Irašyk praleistas veiksmo žodžių (reiškiančių dabartij) raides.

Švilpauj ____ vėjas. Prie žemės lenk ____ medžius. Jie siūbuoj ___, linguoj ___. Danguje pasirodo saulė. Ji švieč ___, guodž ____ ir medį, ir žmogų. Bet ją uždeng ____ debesys. Žaibas perskrodž ____ dangų. Lyj _____. Iš pradžių lašnoj _____. Vėliau lietus smarkėj _____. Pil ____ kaip iš kibiro. Merk ____ žemę.

⑥ 6. Parašyk rašinį „Mano močiutė“ (arba mama, teta...): kokia ji, kada ir dėl ko nerimauja, jaudinasi, verkia.

3. Skirtingomis spalvomis nuspalvink Lietuvos dalis (regionus) ir kaimynines valstybes.

* Draugk Regionus centras (miestas), upes (6), didžiausie miestai (5), kuršiu marias

